

"Nem mindig lehet megtenni, amit kell, de mindig meg kell tenni, amit lehet!" (Bethlen Gábor)

A tábor első napjának az volt a fő része, hogy megismerje egymást a Bölcs Diákok népe.

Mi volna más ebben a mozgatórugó, mint az emberek közti víg kommunikáció.

Mindaz kifejezhető 26 szóban, de a játékokkal voltunk mi jóban.

Neveinkkel akadt elég sok tréfa, végül a mennyország lett a nyerő téma.

Angyali Angyalka, Teremtő Tomi és Arkangyal Albert, ez a banda profi.

Nehéz volt néha a memorizálás, de a telefonnal jól ment a puskázás.

Következtek később az ismerkedések. Igaz vagy hamis? Megcsalnak a tények.

Szemünket bekötve, berendezést féltve mentünk faltól falig egymást nem érintve.

28-ig elszámolni nem feltétlen könnyű, de egymás szavába vágni nem is olyan szörnyű.

Nyitva van az aranykapu így zengí az ének, nem hiába, tekintetből olvas a bölcs lélek.

Egymást jobban megismerve sokat szórakoztunk. A héttől még több élményt várva, most Grincsekként búcsúzunk.

Grincsek (Beke Anikó, Bántó Viola, Szántó Kriszta)

Mint minden évben, idén is a táborvezetők kreatív csapata jobbnál jobb tevékenységekkel lepik meg a táborba érkezőket. Első este minden csapat egy kis bemutatkozót készített, így köszöntötték a többieket. Volt szó csapatok felállításáról, iskolák megismeréséről illetve az idei év izgalmas kihívásairól. Mindenki igyekezett kreatívan bemutatni csapata történetét és az egész évi izgalmak sorozatát.

Következő este a remek táncház után meglepetés programunk volt, ugyanis Dr. Kovács Gábor látványos éjszakai kísérleteket mutatott be. Elkészült a már hagyományossá váló, lángoló BÖD felirat és szívecske is, de azért tudományosabb jellegű kísérleteket is megtekinthettünk. Ezután mindenki kémiai és egyéb iskolai élményeiről számolt be, és kötetlen beszélgetésekkel zártuk ezt a napot.

Harmadik este volt a tábor egyik legjobban várt pillanata, ugyanis tudtuk, hogy számos zenei beállítottságú résztvevő mutathatja be magát erről az oldalról is. Volt egyéni, csoportos, összevont produkció. A tanárok és vezető tanárok sem mulasztották ez ezt az élményt.

Negyedik este egy fárasztó túra után jólesett az asztalok körül üldögélni és ismert, vagy éppen új társasjátékot próbálni. Ám azt est különlegessége a fotóssarok volt. Lehetőségünk volt saját csoportunkkal és bárki mással emlékeket megőrizni. Az utolsó este a szokásos tábortüzes programmal zárult, ahol bár nagyon meleg volt, folytatódott a közös éneklés. Ismert és előző táborokat megjárt füzetekből daloltuk kedvenceinket remek hangulatban. Ezt követően a tábor igazi lángoló mozzanata volt egy tűzszonglór bemutató, mely megkoronázta a tábor végét.

LUDATONÁTUSZ csapat (Andrásy Tamás, Cziprián-Kovács Kinga, Kuglis Albert, vezető tanáruk Cziprián-Kovács Jolán)

Jókai, City Tour, kecskesor - ilyen volt Nagyenyeden

Már az első nap délutánján, Turzai Melinda, az enyedi kollégium tanárnője tartott nekünk előadást az iskola történetéről. Körbevezetett az iskolamúzeumban, ahol egy egykori osztályterem padjaiban ülve úgy éreztük magunkat, mint Jókai regényeinek hősei. A kollégium közösségi termét - ahol a főbb tevékenységek zajlottak (ismerkedés, karaoké, játékest...) - I. Apafi Mihályról nevezték el. Ő volt az az erdélyi fejedelem, aki a kollégiumot 350 évvel ezelőtt Enyedre költöztette. A híres diákok közül, meséltek nekünk Kőrösi Csoma Sándorról, Apáczai Csere Jánosról és Áprily Lajosról is.

A Nagyenyedi City Tour során meglátogattuk a város főbb templomait és az 1704-ben elesett diákok emlékművét, akiknek a történetét a Nagyenyedi két fűzfából már ismertük. A szobánk ablakából látható a vártemplom, és a falon levő emléktábla, amely az 1849-es szomorú eseményekre utal, egy másik Jókai művet, az „Egy az Isten” című regényt idézve élénk. Viszont a feladatlap megoldása alatt vicces dolgok is történtek velünk: szinte megbüntettek minket a rendőrök, amiért *bukarestiesen* mentünk át az úton, libasor helyett kecskesorban mentünk, és egy nappal korábban értünk ki a város szélére. Az enyedi kaland igazán egyedi volt számunkra.

ÖKOLAjos csapat (Chiş Anna, Csire Apor, Fekete Krisztina, Lojewski Erika-Arina, vezető tanáruk Csire Gábor)

Hol hiányzik és ki rabolta el a geológia időt?

Kedden délután autóbusszal ellátogattunk Oláhlapádra, hogy feltérképezzük a geológusok egyik fellegráját. Dr. Silye Lóránd geológia szakos tanár tartott bemutatót a helyszínen a táborlakóknak. Megtudtuk, hogy a geológusok elengedhetetlen eszközei közé tartozik a kalapács, nagyító, ecset, iránytű, kőzetminta tároló, sav. Először el kellett képzelni, hogy egy ismeretlen bolygón vagyunk, életre utaló jeleket kellett keresni és kőzetmintákat megfigyelni. Fossziliákat és mészköveket vizsgáltunk. A vizsgálódás következtében megállapítottuk, hogy volt élet, melyet a víz, tenger és ércek kulcsszavakkal összegeztünk. A feladat második részeként egy-egy tárgy segítségével csapatonként azt kellett kideríteni, hogy „Hol hiányzik és ki rabolta el a geológia időt?” A lelkes kutakodás után rájöttünk, hogy a feladvány megoldásához a csapatok közös munkájára lenne szükség, ugyanis a kapott térképek és eszközök együttes alkalmazásával válaszolható meg a kérdés. A mederben üledékes és magmatikus kőzetek is megtalálhatóak. A kőzetekben korallokra, és vulkánkitörésekre utaló jeleket találhattunk. Megtudtuk, hogy a vizsgált terület kőzetanyagát 140 millió és 20 millió évvel ezelőtti kőzetek alkotják. A kőzetek időről nincs információ, valamint az erózió a ludas a geológiai idő elrablásában.

Túlélők csapat (Bardoczi Anna, Fazakas Mihály, Nagy Nikoletta, Birtalan Tímea, vezető tanáruk Ladó Orsolya Júlia)

Kémia mindenhol!

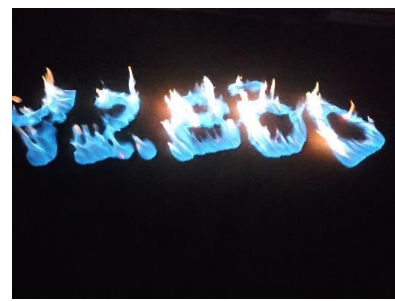
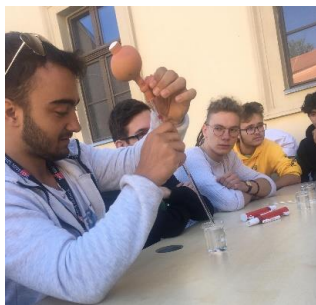
Keddi délelőttünket Saszet Katával és Dr. Kovács Gáborral indítottuk, segítségükkel a kémiai tudásunkat bővíthettük. Sok érdekes kísérletet láthattunk, figyelhettünk és tanulhattunk meg tőlük. Két csoportra osztottak el minket, az egész foglalkozás csoportforgóval történt, fele-fele arányban. Kata csoportja először pipetákkal a vízcseppek térfogatát próbálta lemérni, majd „bort” és „sört” készítettünk a kémia asztalon. Titkosírást is tanulhattunk tőle, ami hő hatására megjelent. Ezek mellett fenolftalein segítségével különböző kémiai anyagok pH-értékét is vizsgálhattuk.

Egy rövid szünet után vezetőt cseréltünk. Gáborral a tojánhéjat vizsgáltuk fenolftalein és desztillált víz segítségével. Ezután szénkigyókat teremtettünk porcukorból, szódadikarbónából és etilalkoholból.

Közben készült a napunk BUMM-ja, mivel ecet és szódadikarbóna keverékéből, egy PET palackból a fiúk egy bombát készítettek. Kipróbálhattuk a tetoválás készítését is, amit ezüst-nitrátból készítettünk, ez a keverék csak fény hatására aktiválódik.

Este látványosabbnál látványosabb kísérleteket láthattunk Gábortól, ezek voltak: etilalkohollal rajzolás, éghetetlen zsebkendő víz és etanol keverékéből, rakéta-kilövés és pár csillagszóró házilag.

Gyárfás csapat (Bálint Imola, Bálint Renáta, Patakfalvi Csaba-Lajos, vezető tanáruk Zsidó Csaba)

Egy, két, há, négy, bal-kereszt-bal-zár...

A keddi este táncházzal zárult a „bölcs diákok” számára, melyet András Katalin Bíborka és Varga Zoltán László vezettek, akik jelenleg a Mérai Cifra Néptáncgyűttes vezetői. Mindketten belenőttek gyermekkoruktól a népzene és néptánc világába, ezért számukra szórakozás a táncolás és a táncoktatás. Katalin és Zoltán számára a néptánc hobby-, és egyben foglalkozás is, hiszen heti rendszerességgel oktatnak. Érdekesség még a néptáncoktatókról, hogy a „Fölszállott a páva” című műsorban is szerepeltek.

Elmondásuk szerint a táncház egy mozgalom, ami megőrzi a régi népi tánc kultúrát. Ez nagyjából 50 évre nyúlik vissza, 1972-ben indult Magyarországon, majd később, 1977-re Erdélyt is érintette. Attól az évtől fogva a mai napig az erdélyi magyar zenekarok és táncosok tudása folyamatosan csiszolódik, finomodik, mivel párban kell táncolni és fontos egymásra hangolódni. A zenekar három hangszeren játszik: brácsán, hegedűn illetve nagybőgőn. Katalin és Zoltán szerint elengedhetetlen a zenekar és a táncosok közötti jó kapcsolat. Fontos még a baráti viszony és a kölcsönös tisztelet is köztük „Fel is tekintünk ezekre az emberekre, de azt hiszem ugyanakkor egy nagyon jó baráti viszonyt is ápolunk.” Zoltán megemlítette azt is, hogy hiteles emberekkel dolgoznak, akik már évek óta benne vannak ebben a szakmában. Résztevésként nagyon élvezték mindannyian ezt a programot, fantasztikus élményben részesültek. Új táncmozdulatokat tanultunk, amiket lehetőségünk lesz majd felhasználni a későbbiekben. A zene is zseniális volt, lassan indult, majd egyre jobban felgyorsult, ahogy fejlődtünk. Bár néhányunk lábai megfájdultak, ennek ellenére felejthetetlen élményekkel mentünk aludni.

OLAIBOGYÓK csapat (Balázs Dániel, Czibere Ingrid Mária, Orosz Johanna, Simon Benjámin, vezető tanáruk Simon Laura)

Gyulafehér vár! – Isten hozott századok szórakoztató történeteiben

Nem túlzás azt mondani, hogy Bölcs diákok társaságában mindig mennyországhoz közeli érzések fogják el az embert. Ugyanakkor, mint minden, ez sem fekete-fehér: vannak pillanatok, amikor még az általánosnál is menybélőbb pillanatokot élünk át. Ekképp jellemezném Gyulafehérvári kalandunkat is. Gyulafehérvár őstörténeti városa ugyanis az Erdélyi egyházmegye fellegvára, továbbá a román ortodox egyház székvárosa is. S mi ezen belül elsődleges úticélként a templomot csodálhattuk meg, mely habár gyakran keresztüzében égett a református-katolikus összetűzéseknek, mégiscsak felidézte az összetartozás emlékét is a csíksomlyói búcsúban. Viszont lévén egy interdiszciplináris táborban, a vallással korrelációban, természetesen a történelem témája is értékteremtően megjelent: szó volt a kommunista erőszakról, melynek elkövetői akár lehetnek épp az elszenvedőkhöz hasonló áldozatok, a rettegett autósínt idéző árnyhazugságok követhetetlen, elmesötétítő hálózatában.

Szemeink felnyitásával azonban felsejlehet a valóság, erre pedig nincs jobb mód, mint a felejthetetlen, emlékmegidéző Batthyáneum könyvtár. Itt azonban a füleket is jól kell hegyezni, mert valószínűleg románul fognak körbevezetni. De utóbbi ellenére is elmondható, hogy „a könyvtár izgalmas és varázslatos volt, mely átnosztalgiaztathat a középkorig és idézheti fel kiskorunk régi emlékeit is”, ahogyan fejezte ki elkápráztatott Sáfár, kérdezett táborozónk.

Összességében tehát elmondható, hogy Gyulafehérvár és az itteni programok kivételes lehetőséget nyújtanak a múltban való elmerengésre, a tudásunk szerteágazó bővítésére s a Bölcs diákok társaságával kiegészülve a mennybéli érzés legmagasabb fokú megtapasztalására is. S habár sok minden változik, vannak dolgok mik maradandóak: a könyvtár, a templom s az, hogy amennyiben egy lenyűgöző, kiemelkedő társaságra s programokra vágysz, akkor akár csak a Bölcs diákok, Gyulafehér-vár!

ARTisTIC t3am 1.3 csapat (Dénes Attila Norbert, Muzsnai Dávid-Andor)

A Vörös-szakadék

A Székásmenti-dombság lábánál haladó folyó mentén eljutottunk a Vörös-szakadéknak nevezett természeti képződményhez. Bár egy folyóval is találkoztunk az út mentén, a látványa sokkal vonzóbbnak tűnt visszafelé jövet. Itt állatokat legeltetnek, amiről meg is bizonyosodhattunk túrázás közben, s ami a növények élővilágát illeti, többek között szegfű és csikófark is terem.

Mélységes szakadékokat képez a felfelé vezető út, amit inkább csuszamlósnak nevezhetünk, mintsem rögösnek, legalábbis mi így éltük meg. Rajta végighaladva vöröses és világos kőzeteket vettünk szemügyre. Az egyik agyagos szerkezetű, míg a másikkal homokos összetétele van. A hegyek kinézetéből ítélve azt gondoltuk, hogy porhanyós a felépítésük, viszont egy tapintásból kiderült, hogy a világ bármely kincséért sem mozdulnának helyzetükből. Kisebbség nagyobb nehézségek ellenére, megéri megtenni a túrát, így nem mindennapi látvánnyal gazdagodhatunk, ahogyan mi már megtettük a 2022-es bölcs diákok táborát képviselve.

Múltórzők csapat (Barabás Barbara, Korpos Eduárd Szabolcs, Vinczi Zsolt, vezető tanáruk: Bereczki Katalin)

Torockó

Mit is érdemes tudni Erdély egyik leghíresebb falujáról és látványosságairól? Torockó a romániai Fehér megyében található.

Egykori bányavárosként tartják számon, lakói betelepült székelyek, a Székelykő hármass csúcsa alatt fekszik. Erdély legnyugatibb székely végvára, talán egyik leglenyűgözőbb faluja, és turisztikai látványossága. A Torockói-medencében, a Székelykő és az Ordaskő sziklavonulatának szűk völgyében terül el. A Székelykő sziklatömbje alatt megbúvó település egyedi stílusú, hófehérre meszelt házaival, zöldre festett ablakkereteivel, valamint egészen különleges népviseletével és népművészetével méltán nyert 1999-ben Európa Nostra díjat és pályázik a világörökségi címre. A torockói népviselet Erdély legszebbjei között tartják számon. A ruhák megőrizték egyéni jellegüket. E viselet a vaskitermeléssel egyidőben élte virágkorát, ugyanis a bányászatból befolyó pénz lehetővé tette a költséges öltözet elkészítését. A menyasszonyi párta csipkéjéhez közel 50 gramm aranyfonalra volt szükség. A népviselet ruhadarabjai életkorhoz és alkalomhoz kötődtek. Mára főleg múzeumokban és magángyűjteményekben láthatjuk ezt az öltözetet, de confirmáláskor, még ma is ezt viselik a fiatalok.

Néprajzi Múzeum - 1954-ben a sepsiszentgyörgyi Györbíró Pál tanár létrehozta a Néprajzi Múzeumot. 1997 decemberében emléktáblát helyeznek el az alapító Györbíró Pál, és az anyagi támogató Dr. Tóbiás Károly emlékére. Jelenleg Ughy István, pápai muzeológus szakmai irányításával támogatja a múzeumot; a múzeumban fellelhető tárgyak közül néhányat magángyűjtők adományoztak.

A falu keleti oldalán elnyúló hatalmas mészkővonulat a **Székelykő**. A völgyet uraló monumentális sziklatömb meghatározó szerepet játszott Torockó életében. Tetejére épült a Székelyvár. A sziklahasadékok, a nehezen megközelíthető völgyek, barlangok jó szolgálatot tettek az ellenséges támadások idején.

Érdekességként említendő: II-III. században a Székelykő tetején római őrszolgálat volt. A rómaiak kihasználták magasságát, ami előnyökhöz vezetett, mert nagyon messzire el lehetett látni. A VII-VIII. században jöttek a szlávok, azonban a rómaiakhoz hasonlóan ők sem telepedtek le; miután az aranyosi és a torockói völgyet felkutatták, elkezdték bányászni a vasércet. A szlávok után, 890 táján jöttek a honfoglaló magyarok. Az Ákos nemzetség népesíti be a völgyet, a helység pedig a Torockói családról kapja nevét. *(folyt. a következő oldalon)*

(folyt. az előző oldalról) A BÖD élménytáborának keretén belül lehetőségünk adódott, első táborozásunk során, ellátogatni Erdély egyik legszebb turisztikai látványosságához.

Bartha Aladár túravezető beavatott minket Torockó rejtelmibe, történelmébe és érdekességeibe. A túra nagyon sok megpróbáltatással járt és sok kitartásra volt szükségünk. Útunkat a hűsítő források, a jó hangulat és hűsége négy lábú kísérőink tették élvezetesebbé.

Túránk végén elértünk a csúcsra és lehetőségünk nyílt gyönyörködni a lélegzetelállító természet szépségeiben.

Gyöknegy (Bántó Claudia-Jennifer, Erdei Zsanett-Adrienn, Petkes Tamara-Angyalka, Veres Szilvia Ildikó, vezető tanár Kovács Nikolett)

